

GAZETA TRANSILVANIEI.

REDACTIUNEA ȘI ADMINISTRATIUNEA:
BRAȘOVU, piața mare Nr. 22.

„GAZETA“ IEȘE ÎN FIECARE ȚI.

Pe un an 12 flor., pe șese luni 6 flor., pe trei luni 3 flor.

România și străinătate:

Pe an 36 fr., pe șese luni 18 fr., pe trei luni 9 franci.

ANULU XLVII.

SĂ PRENUMERĂ:

la poște, la librării și pe la dd. corespondenți.

ANUNCIURILE:

© seriă garmond 6 cr. și timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicare

Scrierile nefrancate nu se primesc. — Manuscripte nu se retrămit.

N°. 143.

Duminică 12 (24) Augustu

1884.

Brașovu în 11 (23) Augustu.

Despre Unguri și despre justiția ungerescă există o mulțime de anecdote, mai ales printre Nemții austriaci. Una din aceste anecdote spune, că odată fiindu prinsu de pandurii satului unu omu, care eră bănuitu că a furatu nisce găini dela unu țeranu, elu fu închisū la ordinul solgăbirului (subprefectului) într'unu cotețu de porci, care p'atunci servea de arestū preventivū. A treia Ți după acēsta veni pandurulū c'unu altu omu, care se dovedise că este adevēratulū făptuitorū. Și acesta fu infundatū în cotețu. In cele din urmă pandurulū, aducându-și aminte de bietulū nevinovatū, care suferise atātū de cumplitū trei Țile întregi în acelū arestū infectū, merse la solgăbirulū și-lū întrebā:

„Ce sē facū, mărite d-le solgăbirēu, cu arestantulū, care n'a furatū?“

Solgăbirulū, mai sugēndū odatā bine din ciubucū și încrețindu-și fruntea, pronunță următoarea sentință:

„Deore-ce și așa e aici, dā-i Țece bețe!“

Fār' de voiā ne-amū adusū aminte de acēstā anecdotā, când amū cetitū în Țiarele ungeresci sentința, ce a adus-o ministrulū de instrucțiune Trefort în afacerea cu studenții ungeri și romāni dela universitatea din Clușiu.

Cetitorii noștri cunoscū acēstā afacere; ei știu foarte bine cine a provocatū turburările din Clușiu în Maiu anulū curențu și sunt pe deplinū convinși despre vinovăția unora și nevinovăția celorlalți. De aceea cetindū comunicatulū, ce-lū reproducemū mai josū după foile maghiare, vorū face trista observațiune, că dreptatea ungerescă eră nici în Țiua de astāȚi nu se pōte înaltā pe unu nivelū mai înaltū ca acela, pe care se aflā înainte de 1848.

S'a făcutū multā sfarā în țērā cu aceea, că senatulū universitarū din Clușiu va trage la răspundere pe demonstranți și că va pedepsi pe cei vinovați pe cale disciplinară. Credēmū, că ce-lū puținū pentru ochii lunei se va aduce o sentință, care se fie măcarū la aparință dreptā. Dēr ce se veȚi? Studenții ungeri, cari au insultatū în modulū ce-lū mai brutalū din chiar seninū pe reprezentanții lorū colegi dela universitate, pe profesorul lorū și pe alți cetățeni romāni din Clușiu, sunt schiȚi de orice pedepsā, ēr în contra studenților romāni și-a profesorului romānu s'a ordonatū o cercetare strictā disciplinară, celū din urmă fiindū concediatū pe unu anū de Țile.

Ministrulū de instrucțiune Trefort pōte sē scrie multā carte, dēr darulū de a fi cu dreptate și cu ecuitate nu 'lū are mai alesū când e vorba de studenți, de profesori și de scōle romānesci. Dāvēndū dēr de a judecā casulū din Clușiu și întindū, că nisce turburări și demonstrațiuni s'au petrecutū înaintea cu trei luni în Clușiu, proclamā o sentință ore-care energicā, și-a gânditū că va fi cu multū mai folositorū pentru „idea de statū maghiarū“, decā în loculū Maghiarilorū să vinovați vorū fi pedepsiți Romāni nevinovați, și aci, ori cum amū sucl și amū întōrce lucrulū, și sistemulū actualū totū numai Romānulū va avea: „hoțulū de păgubașū.“

Senatulū universității din Clușiu a fostū deosebitū, ca studenții ungeri, cari au iniȚiatū scandalulū sē fie admoniați înaintea senatului univer-

sitarū și totodatā sē li-se noteze avertismentulū și în testimoniu. Acēsta erā o foarte neînsemnatā pedepsā, dēr totuși erā o pedepsā. D-lū ministru a găsitū însă că este prea asprā și a îndulcit'o, aprobāndū în decretulū sēu numai admoniarea verbalā nu și însemnarea ei în atestatele demonstrațiilor.

Cu alte cuvinte studenții ungeri scāparā fār' de nici o pedepsā și tōtā rigorositatea cercetării disciplinare este îndreptatā asupra studenților romāni și profesorului, cari au fostū insultați.

Ei bine, pōte fi o dovēdā mai clarā și mai limpede, că Romānulū este consideratū aici de ilotū și de pariā, ca acēsta? Nisce studenți ungeri nesocotiți, aȚiȚați de alți făcatori de rele, se adunū pe strade, urlā ca nisce barbari în contra Romānilorū, insultā pe colegii lorū, spargū febreștrile frunȚașilorū romāni și amenință viaȚa lorū; demonstrațiunea este îndreptatā în contra națiunei romāne chiar, amorulū propriu și demnitatea unui poporū atātū de numerosū, care face parte integrantā din acēstā țērā, sunt ofensate și guvernulū închide ochii la tōte, tace, deși faptulū compromite înaintea lunei pretinsa culturā și pretinsulū cavalerismū maghiarū; numai într'unu târȚiu își deschide gura ministrulū de instrucțiune spre a scuti de pedepsā pe făptuitori și a trage la răspundere pe cei batjocuriți.

Cine scie ce pedepse îi mai așteptā pe studenții romāni, pentru că avurā curagiulū de a-și mărturisī pe față sentimentele lorū romānesci, din care causā au și fostū atacați și insultați de colegii lorū ungeri!

Nu este acesta primulū pasū ce-lū face d-lū Trefort în contra junimei romāne studiōse. Avemū destule casuri analōge deși mai puținū însemnate. La Blașiu, la Lugoșū, la Clușiu pretutindenī întimpināmū aceeași prigonire a tinerimei romāne, care nutresce sentimente adevēratū romānesci.

Se înșelā însă d-lū ministru decā crede, că cu asemeni mijlōce se pōte stērpi sēmȚământulū naționalū romānescū din pepturile junimei nōstre. Nu, nici o miie de Treforți nu arū putē dobēndi acēsta. Mai tare decātū au visatū vr'odatā cei dela guvernū este înrādăcinatū acēstū sēmȚământū în inima poporului romānu și nu este putere lumescā, care sē i-lū pōtā înabuși.

Din contrā cu cātū vorū fi mai prigoniți tinerii noștri cu atātū vorū deveni mai buni Romāni. Acēsta trebuia sē o scie d-lū Trefort și mai trebuia sē scie și aceea că hotărīrea sa în afacerea scandalului dela Clușiu va compromite și mai multū pe Unguri înaintea lunei civilizate, de cum i-au pututū compromite barbarismulū tinerimei ungeresci sēvērșitū față cu tinerimea nōstrā.

SCRİ TELEGRAFICE.

(Serv. part. alū „Gaz. Trans.“)

Lemberg, 23 Augustū. — În Rava în Galiciā osticā au arsū preste 300 de case. Vre-o 3000 persōne au rēmasū fārā adăpostū.

Roma, 23 Augustū. — În provinciile infectate au fostū alaltaeri 41 casuri de bolā de colerā și 24 morți de colerā.

Marsilia, 13 Augustū. — Aici au fostū 13 morți de colerā, în Toulon 3 și în Francia sudicā 32.

Paris, 23 Augustū. — Până erī la șese cēsuri sēra nici o scire nu a venitū din Fu-Ceu. Convingerea, că Fu-Ceu și Kolung suntū luate de Francezi, e generalā. Li-fong-pao a părăsitū sēra Parisulū.

Aradū, 23 Augustū. — Orașulū presentā unū aspectū în adevērū însuflețitū; 10,000 de ostași au sositū.

CRONICA ȚILEI.

În cestiunea scandalului din Clușiu, întēplatū în Maiū anulū curențu, Ministrulū instrucțiunii publice Trefort a luatū, ni se serie, o hotărīre totū Romānilorū defavorabilā. Senatulū universitarū a primitū ordinū d'a nu trece în testimoniile studenților ungeri nici o admonițiune. În contra societății „Julia“ însă s'a ordonatū o cercetare severā. Decanulū Dr. Silașiu, profesorū la universitate și Romānu, a fostū suspendatū din postū pentru unū anū de Țile, luāndu-i-se dreptulū de a conduce lucrările facultății filosofice.

D. Dr. Carolū Haller, primarulū din Clușiu, ne rōgā sē publicāmū următoarea comunicare:

„Senatulū orașului Clușiu, cu concesiune ministerialā, a hotărītū ca de aci înainte, în locū de în 1 Augustū, tērgulū de țērā sē se ținā în 1 Septēmvre, astfel ca în 29 Augustū sē fiā tērgulū de cai, în 30, și 31 tērgū de vite și în 1 Septēmvre Țiua tērgului. În același timpū va fi în Clușiu și o esposițiune a lucrărilor făcute de sodalii și invēȚăceii industriași, și în legăturā cu acēstā esposițiune și o altā esposițiune din partea museului technologicū de industriā, precum și din partea laboratorielorū de țesutū din Ardēlū. Afārā de acestea, totū în același timpū va fi și o esposițiune de animale arangiatā de renniunea economicā din Ardēlū, și împreunată cu o licitațiune de cai, și în stīrșitū alergarea de cai ce-o obicinuesce a se face aici în fiecare anū. Totū pe același timpū se începe anulū scolasticū în cele trei scōle înalte de aici și părinții cu copii vorū contribui în a face mai viā comunicațiunea.“

D. Al. Ciurcu a oferitū, cātū timpū mijlōcele-i vorū permite, scōlei din Cāmpeni subvențiunea anualā de 100 fl., pe care „Asociațiunea Transilvaniei“, din lipsā de bani, se vēduse nevoitā sē i-o retragā.

Pentru primirea principelui se facū pregătiri mari în Sinaia. Regele Romāniei, Carolū, cercetēzā în fiecare Ți edificiile, în care are sēprimescā pe înaltulū ospe, și se interesēzā în persōnā de cele mai micī amēnunte. Palatulū va fi iluminatū cu luminā electricā, pentru care scopū se lucrā acumū la aședarea mașinelorū necesare, care se punū în mișcare cu puterea apei. Spre rēsăritū de palatulū regescū, se ridicā unū nou palatū, destinatū ca locuință pentru personalulū de curte, în care va fi instalatā și o parte din suita principelui de coronā. Pe lângā pāriulū Peleșū se aședā, pentru conducerea apei, tuburi de ferū, conduse prin munte. Regina Romāniei încă cercetēzā lucrările și și-a esprimatū mulțāmirea sa pentru înaintarea neașteptatā.

Cu ocasiunea serbării nașterii împēratului, în institutulū celū dintāiū din Viena de supā și ceaiū, s'au datū gratis la sēraci 2000 porțiuni supā, pāne și ceaiu.

„Morgen-Post“ susține, că vestea despre sosirea a 6 emisari ruscī în provinciile ocupate Bosnia și Herțegovina este cu totulū totū neîntemeiatā după informațiunile, ce le-a primitū chiar din Seraievo. —

Ni se serie din Cernăuți, că în comuna Drăgoești, în nōptea de 1 spre 2 Augustū, Simionū alū lui Andronache Cucu a fostū atacatū de 4 tālhari înarmați cu topōre. După ce au spartū ușa și au intratū în casā, l'au bătutū cumplitū, lāsāndu-lū aprōpe mortū, și i-au furatū 80 de fl. Tālharii au dispărutū fārā urmă.

Se scrie din Petersburg, că cu ocasiunea onomasticei M. S. monarhului Austro-Ungariei s'a datū Lunī

unul prânză de gală la țarul Alexandru în Crasnoje-Selo. Țarul a toastat pentru monarhul nostru, întinând muzica imnului național austriac.

Oficieri francezi, cari au fost arestați în Coblența au fost eliberați.

După cum spune țarul »Germania,« generalul Gurco va merge în Berlin, având să pună la cale întrevăderea celor trei împărați.

»Telegraful« spune, că d. colonelul Carp și d. maiorul Bereșteanu vor pleca în Franța spre a asista ca delegați ai armatei române la manevrele corpului 17 de armată franceză, cari vor începe în Septembrie viitoră.

Direcțiunea generală a teatrelor din România a decis, să dea și anul acesta un premiu de lei 1200 pentru cea mai bună Dramă sau Comedie de moravuri. Direcțiunea generală, făcându cunoscută aceasta, are onoare a preveni pe cei ce doresc să ia parte la concursul ca: 1. Comediile sau dramele, ce vor trimite, scrise în proză sau versuri, trebuie să aibă cel puțin trei acte. 2. Manuscrisurile nesubscrise, der având un »moto« spre a pute să se cunoască numele autorului, să fie depuse în Cancelaria Direcțiunii Generale cel puțin până în ziua de 30 Decembrie anul curent, orele 4 p. m.

»Bukarester Tagblatt« țice, că statua de bronz a lui Ovidiu, turnată de sculptorul Ferrara, s'a expediat din Roma. Statua se va ridica cu mare solemnitate la Constanța, în Dobrogea, în luna Octombrie.

În Paris s'a ținut la 17 August st. n. o întrunire a »Societății voluntarilor din 1870/1871 sub președinția d-lui Péri.« Intre altele s'a vorbit de incidentul cu stégul german în timpul serbării naționale, făcându președintele, că adevăratul patriotism nu constă în manifestări lărmuitoare, care silesc pe guvern, ca a doua zi să se ceară scuse dela Germania. Nu e nici o laudă, că se rupe un stégul dela o ferăstră, precum n'ar fi avut să se laude nici Germanii, că au dus pe care stégurile luate din Metz. Franța se ridică din miseria sa, sabia sa atâră în cumpănă, și decă ar veni la o nouă luptă, atunci voluntarii să-și aducă aminte de vechiul strigăt al femeilor galice către bărbații și copii săi: »Străinul e aci!« Pleacă, învinge și mori! — »Ne ridicăm, încheie d. Péri, dintr'o noapte întunecată, sora se înalță pe orizont, în curând va străluci în toată splendoarea sa, și vedd pe Franța stringându-și în brațe pe copii săi: Alsația și Lotaringia. Trăiască Franța! Trăiască Alsația-Lotaringia!« Adunarea făcu președintelui o ovațiune sgomotoasă, care se reînnoie, când apără la tribună d-na Jarrethon, »mama voluntarilor,« care, în urma curajului ce l'au arătat în Châteaudun, primise crucea legiunii de onoare.

»Pol. Corr.« din Belgrad scrie, ca Sibiul Milic, conducătorul răscolului din Noembrie anul trecut, care fugise în Bulgaria, a fost prins în munții Lassov, nu departe de granițele Bulgariei, de gendarmii. Fiind că el s'a opus, gendarmii împușcându după el, l'au rănit.

Din Bilek, în Muntenegru, au sosit în Herțegovina în zilele trecute cam vre-o 30 de pribegi, cari au petrecut din anul 1882 încôce în Muntenegru. Aceștia au fost predați de organele polițienesci din Muntenegru celor din Herțegovina; aici fiind supuși cercetării și neaflându-se cu nimic vinovați, au fost eliberați.

CORESPOND. PART. A »GAZ. TRANS.«

Lugoșiu, 18 August 1884.

În Nr. 105 al țiarului d-vostă, vorbind în articolul de fond despre atentatul săvârșit de Unguri în contra simțului național al studenților români dela gimnaziul din Lugoșiu, ați încheiat printr'un apel către Români, ca să vie în ajutorul năpăstuiților studenți. Apelul »Gazetei« a avut răsunet, și începutul l'a făcut vechiul nostru luptător Axente Sever cu 5 fl., căruia i-a urmat bravul avocat d. Coriolan Brediceanu cu 50 fl., și alții.*

În o corespondență de mai înainte v'am fost promisă a vă informa la timpul său, despre judecata adusă de perciunatul solgăbiru dela Balintu, contra celor alegători români din comuna »Cladova,« cari cu ocaziunea alegerii de deputat la Lugoșiu, au votat solidar cu partida națională română.

Astăzi, când afacerea cu acei alegători români, după cum sunt bine informat s'ar fi terminat definitiv, imi iau libertatea a vă raporta:

Că prezentându-se acușării pentru a doua oară înaintea amintitului solgăbiru, unde era de față și d. notar din comuna Cladova, care îi dase în judecată, după ce au mai ținut un interogatoriu cu densii, și după ce

*) Ajutările se trimit direct: »Epitropiei bisericii gr. or. din Lugoșiu« până la 15 August, când lista pentru contribuție se va închide. — Redacțiunea »Gaz. Trans.« încă primesc cu plăcere ori ce contribuție, trimițându-le apoi la numita Epitropie.

d. notar cu un aer de mare învățat și dibăci judecător — ceea-ce în fapt forte cu greu s'ar pute dovedi — a început a muștra din greu pe bieții opincari, secundat fiindu firesce și de perciunatul Caiafa, continua apoi mai departe demonstrându-le și arătându-le până la întunecime, greutatea faptei comise de densii în neascultarea lor, precum și consecințele rele ce ar fi putut urma din aceiași, decă — veți Dămine — dumnului nu s'ar fi întepus pentru ei la d. solgăbiru. În fine după această lungă catechizare demise pe bieții opincari români, ca să meargă în pace pe la locuințele lor, dar să-și pună la inimă, că de n'ar veni în voru mai comite astfel de fapte nesocotite, ci vor merge totdeauna acolo, unde »pre bunul« lor notar și solgăbiru îi vor vinde pentru prețul lui Christos. — Dar să știe d. notar din comuna Cladova, că pe lângă toate șicanele și persecuțiunile inscenate contra celor opincari din comuna, cari țin tare la solidaritatea română, totu nu va fi în stare a'i abate dela calea cea bună și a'i desbina, nu, de s'ar pune în creștetu cu toți perciunatii prieteni a'i dumnului, pentru că au avut timp ca să-l cunoscă cine e dumnul și cari îi sunt tendințele. Er decă chiar voese a câștiga inima poporului, atunci trebuie să știe dumnului că nu prin șicane, nici prin terorizări, dar nici prin persecuțiuni nu se câștigă, ci lucrându pentru vindecarea ranelor, de cari pătinesc, și pentru ușurarea sarcinilor bietului opincari român, din sudorea căruia trăiesc și dumnului.

Din partea Comitatului nostru Carașiu-Severin se va trimite o deputațiune constatătoare din preste 26 de notabilități, cari au să salute pe Maiestatea Sa Impăratul cu ocaziunea sosirii Sale la Arad. Dintre Români s'au ales în deputațiune Ilustr. Sa d. Episcopu Dr. Victor Mihalyi, apoi Ilustr. Sa d. Episcopu Ionu Popasu, d. Andreiu Liviu, canonicu în Lugoșiu, d. primaru al Lugoșului Constantin Rădulescu, d. președinte al Sedrii orfanale Stefan Antonescu, d-nii avocați Coriolan Brediceanu și Fabiu Rezei.

CORESPONDIȚA NOSTRĂ DIN COMITATE.

De lângă cetatea Devel, 12 August 1884.

Maghiarizare și er maghiarizare cu orice preț, e devisa compatrioților noștri!

Școlile noastre confesionale și învățătorii lor au de a se lupta mai multu de acestu curentu periculosu deopotrivă pentru desvoltarea tuturor nemuritoru de sub corôna s-lui Stefanu. E lucru cunoscutu, că salariile învățătorilor dela școlile noastre populare se încasază în partea cea mai mare prin repartiția. O calamitate, pe lângă care mai vine și trista împrejurare, că notarii și juđii nu numai nu se îngrijesc de încasarea regulată a salariului învățătoru, ci, până cându competițele lor le încasază sub titlulu de aruncu comunalu, salariulu învățătoru formeză unu aruncu specialu, spre a căru solvire contributorii se provôca totdeauna separatu, ca cu atât mai tare se se atragă atențiunea contribuțentulu asupra acestei sarcini. De aici provin multe frecări și neplăceri între popor și învățătoru, și învățătoru e constrinsu în cele din urmă a abdice la finea anulu școlasticu de postul său, depărțându-se din comună cu jumătatea lefei neincasată. Stându lucrurile astfel, îi vine să te faci mai bucurosu tătoru de lemne, decâtu învățătoru românescu, persecutat de toți călăii administrațiunei unguresci, și în fine prin mârșăviile acestora desconsideratu și de popor. Cum pôte atunci unu învățătoru satisfacă chiamării sale, și cum pôte în estu modu prosperă învățământulu popularu?! Lucru firescu, că în urma unor atari abnormități tinerii noștri mai calificați se disgustă, de-a îmbrăoșă cariera acesta pe câtu de onorifică, pe atâtu de spinosă, și instrucțiunea populară stagnează; er organele noastre bisericesci și școlare, în specialu consistoriele concernente potu esmite la ordinațiuni preste ordinațiuni spre înființarea de școle și înbuștățirea salariilor învățătoru, decă organele administrative nu numai nu dau sucursulu lor, ci ne facu încă și greutăți, — căci atunci ori și câtu ne învârtim totu acolo vomu ajunge, de unde am pornitu.

Și-apoi las', că bunii noștri ocărmitori se îngrijesc ei, ca lucrurile să meargă așa, și nu mai bine, așa o pretinde înțelesulu bine înțelesu alu maghiarisării!

Ori-câtu recercă preoții și protopopii noștri pe notarii cercuali, pretorii, comisiune administrativă, etc., — nu se face absolutu nimica; ba încă notarii, în locu de a-și căuta de trebă și s'ar implini datorința, precum prescrie legea, desmântă poporul dela școla confesională, scoțându-l din minte cu câte toate minciuni, ca de exemplu, să-și ceară poporul înființarea de școlă de stat, că atunci n'ar ave de a solvi în lefa învățătorulu mai multu de 4—5 cr. după florinulu de dare, și alte de acestea. Decă însu comisiunea administrativă, mai multu de silă, face ceva, și dispune executarea solgăbiru riloru, — atunci acolo a bătutu Dău cauza școlară. Pentru-că solgăbiru (pretorii, juđii procesuali) după datina vechiă »aus der guten, alten Zeit« nu lucră absolutu nimica.

În totă țera-i astfelu, aea însu indeosebi totă lumea o știe, că în comitatulu Huniădorei administrațiunea nu plătesce o zală! Pôte, ađi-măne și ampoiații administrativi din acestu juduțu voru primi laude pentru neactivitatea lor, sau, ca se mă exprimă mai corect, pentru lucrarea lor în interesulu maghiarisării, ca bună oară dela Timișoara!

Pentru scopuri de maghiarizare toate sunt permise. Pentru maghiarizare se predă dela societăți, privati, precum și din visteria statulu milioane, er de adevărată instrucțiune populară nu se interesază nimenea.

Ei în orbia lor nu vedd, că prin maghiarisarea acesta forțată împedecă generațiunea cea tână în desvoltarea sa naturală. Nu, pentru-că misiunea, ce ar ave-o statulu față cu cetățenii: prosperarea bunăstării spiritu-

ale și materiale a poporului, la nebunii acestia se aplică intracolo: »maghiarizarea poporului,« sau mai bine dăsu, ținerea în întunecă a poporului dela dragulu unei limbă streine.

Și într'adeveru e tristu, când trebuie să veđi, cum unu băiatu român sau germanu, care nu știe altă limbă, decâtu aea, pe care a supt'o cu laptele dela muma-sa, intrându într'o școlă de maghiarizare, — așa putemu numi la noi toate școlile de stat și confesionale-maghiare — primesc primele noțiuni de scriere și citire într'o limbă străină pe care n'a auđit'o nici-o dată. Apoi sfărma și frământă sermanii băeți în decursu 3—4 ani o limbă de ei și de ai lor neînțelesă, — și părăsindu școlă, părăsiții se trudescu, ca copii lor nu posedu nici cele mai elementare cunoștințe din obiectele așa numite umane. Nici aceea nu o știu, că pământulu s'ar întorče înprejurulu sorelui. — Să nu creadă însu cineva, că băeții vorbesc limba ungurescă! Nici vorbă, esu afară din școlă și în jocurile lor se folosesc dela dulcea limbă a mamei lor, er limba maghiară rămâne incuțată între cei patru păreți ai școlei. Astfelu frecuentăză câte 3—4 ani o școlă de aceea, și cându o părăsesc nu știu nici limba maghiară, nici scrie și ceti în limba română — nici, altceva. E vedutu, că o atare instrucțiune e greșită. Inzadaru însu, orbii nu vedd, surđii n'auđu! Și apoi tristele consecințe ale șovinismulu lor le trag școlile noastre confesionale-române și învățătorii lor!

Așa se propagă la noi știința și cultura?! Sermană țera! Nefericite popore!!!

SERBĂRILE DIN SIBIU.

Sibiiv, 10 August 1884.

La optu ore dimineța se întruni er în ședința secțiunea pentru științele naturale a »Reuniunii pentru cunoșcerea țerii,« alegându și de președinte pe C. A. Biele, er pe Capesius, profesorulu, de secretaru.

Se ceti mai întâiu o »Ochire asupra stării actuală a cercetărilor științifice naturale din Ardelu,« lucrulu de președinte; lucrarea fu bine primită. — Friedentz făcu o mică dare de semă despre observările sale din acestu anu despre Artemia Salina. — Profesorulu din Brașovu Römer făcu observări cu privire la stringerea plantelor, la însemnarea locurilor, unde se găsesc și pe sfirșitu făcu și o listă, cum am țice, a plantelor rare din țera Barsei, dându nascere la o animată discuțiune. — Dr. Schumann din Berlin vorbi despre băgările sale de semă din excursiunile geologice, ce a întreprinsu în Carpații sudici și mai cu semă în văile Sarului, Cibinulu și Sebeșulu și pe Paringulu de lângă Petroșeni. Observările profesorulu din Berlin sunt întemeiate și dovedesc unu spiritu ager. — Spre sfirșitu profesorulu Römer mai aduse aminte adunării de hotărîrea, ce luase pentru sprijinirea pecuniară a cercetărilor proiectate la peștera dela Almașu, după care observare ședința se ridică, fiindu vremea înaintată.

Ședința secțiunei istorice se deschise la orele 9, sub președința d-lui Müller. După ce se prezentară multe și interesante descoperiri archeologice din feluru părți, ce se vor păstra în museulu de aici, arhivarulu Zimmermann împărtași cercetările sale referitoare la documentulu din 1306 despre cei dintai emigranți, cari par a fi venitu dela Nordu prin valea Someșulu. I. Wolf vorbi apoi despre »cuvintele nemțesci și germane în greulu maghiaru și român.«

În a doua ședința a adunării generale, se trată unele afaceri administrative, vorbindu după aceea Zimmermann despre megieșile Sibiului și Dr. Teutsch despre »unirea junime săsesci« și străduințele sale ideate întru înălțarea poporulu sasu. Președintele închise apoi 37 adunare generală a »Reuniunii științifice pentru cunoșcerea țerii.«

După amăđi și-a ținutu ședința secțiunea pomologică a »Reuniunii ardelen săsesci de agricultură,« care a vorbitu președintele Orendt despre tratarea pomilor bătuti de grindină; vorbirea a fostu urmata de animată desbatere.

Sera a fostu concertulu reuniunii corale de bărbati împreună cu »Hermania« și ajutată de reuniunile de băbati din feluritele părți ale Ardelulu și de capela militară din Sibiu. Corulu a întrunitu vre-o două sute de voci și concertulu bine condusu a lăsatu o frumoasă impresiune în sufletulu celor ce au fostu de față.

Așa s'a trecut Jcia!

Știrșire — ști și eu, decă nu așu voi să însemnă observare — drăptă, nedreptă, judece-o fie-care — a »Pester Lloyd,« căruia nu i-a căduțu bine răspuns datu de organulu partidei populare săsesci. »Decă intru poveste nu este o demonstrațiă politică,« țice elu, »ca s'a întemplat, că nici o redacțiune a țiarelor din Sibiu și Clușiu nu a primitu nici o invitare din partea comitetulu aranjatoru alu festivităților, nu s'a datu de știe nici unu țiaru, după cum se pretindea dela cultura conducătorilor unu popor cultivatu, pentru a face raportorilor lor?«

CROAȚII ȘI INSEMNELE UNGURESCI.

O telegramă a biroulu din Pesta ne comunică mai zilele trecute, că Banulu, în călătoreala sa prin Croația, a fostu pretutindenea primitu cu entuziasm. Scirile cele mai noue însă ne încredință a nu crede cele comunicate de telegrama oficială din Pesta, căci din Noua Grădișca se scrie, că în fostele granițe militare s'a scosu la ivelă cultura științive însemnelor, care pôte să ia dimensiuni mari.

Consiliulu comunalu din Grădișca hotărâ

într'o ședință convocată ad hoc, ca cu ocaziunea serbării onomastice Maieștii Sale se nu se ilumineze orașul și se nu se ridice nici un stegu. Consiliul își motivă hotărârea sa pe împrejurarea, că s'ar pute întâmpla excese, din cauza ridicării stégurilor unguresci pe edificie financiară și pe oficii, care aru amări populațiunea. Autoritatea județenă, primind cunoscința despre acesta, casă hotărârea consiliului comunal, și ordonă primarului, ca, sub responsabilitatea personală, să dispună a se ilumina orașul și a se ridică stéguri, bine înțeles și unguresci, căci directorul financiar din Esseg, Simici, dase ordin în această privință. Consiliul comunal însă unanim rămase pe lângă hotărârea sa și imputernici pe primar, să facă arătare la guvern și eventual la Maieștatea Sa în contra autorității județene. În urma acestui casu, în Grădișca domnesce o agitațiune, care e de temut, că va provoca turburări. Dacă s'a executat ordinul directorului Simici și s'a întâmplat ceva cu ocaziunea serbării onomastice Maieștii Sale, nu avem încă nici o scire.

POLITICA REGELUI MILANU ALU SERBIEI.

În călătoria sa prin Orientu, corespondentul țiarului «Débats», Montferrier, fiindu prezentat regelui Serbiei, avu ocaziune a întretine cu M. Sa o convorbire politică. Regele Milanu își espuse politica sa în următoarele cuvinte:

»Înainte păcii dela Berlin amu mersu mână în mână cu camerele țerii mele, pentru că nu eram de totu independenți și fie-care țera trebuie să țină înainte de tote cu sine. Astăzi independența noastră e absolută, e recunoscută de totă Europa și sancționată printr'unu tractat formalu. Noi trebuie să voim, ca acestu contract să dureze cât mai multu; elu e garanția noastră, elu trebuie să fie legea noastră. Noi avem să ne cultivăm isvorele noastre naturale de ajutoru, cari sunt colosale și încă neexploate, și să conducem poporul nostru din starea patriarhală, în care trăesce, la civilizațiune. Acesta e o problemă grea, care ajunge pentru activitatea și ambițiunea unui suveranu.»

Regele după aceea a datu să se înțelegă, că elu e sprijinitu de Germania și Austria în această cestiune. La interesanta declarațiune a regelui, Montferrier a observat, că Francesii ar fi înainte tuturor chemați, să sprijinescă Serbia în această problemă, pentru că Franca n'are cugete rezervate și nu vré să facă nici o cucerire teritorială în peninsula balcanică. Regele intrerupendu-lu duse:

„Că eu amu numai bunăvoință pentru întreprinderile franceze, dovedesc în fie-care țu. Întreprinderile industriale ale Germaniei și Austriei nu mă punu de locu pe gânduri. Eu sunt convinsu, că Germania și Austria nu voiescu nimic, ce ar trece peste tractatul din Berlin, și că în ce privește independența noastră n'au cugete rezervate. Întreprinderile comerciale ale acestora sunt aici totu atât de bine primite ca și ale d-vastră.»

ITALIA ȘI ÎMPERĂȚIILE.

În numărul său de Mercuri, «Neue Freie Presse» se ocupă de starea relațiilor Italiei față cu cele două împărății germane, relațiunii, peste cari de curend a trecut unu noru, care n'a fostu observat înșă de totu insul. Italianii abia au simțit turburarea relațiilor lor cu Germania și Austria, er deplina restabilire a armoniei lor și s'o mulțămescă numai norocului și împrejurării, că Italia a ajunsu a fi o însemnată țera în concertul europeanu.

Vina, că s'au lătitu scirile, că Italia voesce să se rupă de cele două împărății, seu cum a dîsu «Standard» că ele voescu să o scotă din alianță, o portă Granville și sanguinismul italianu. Ministrul englezu mulțami guvernului italianu pentru atitudinea prietinescă, ce a observat-o reprezentantul Italiei față cu Anglia în conferența din Londra, la care mulțamire Mancini răspuse «cu mai multu focu și intimitate, decât e obiceiul și trebuința în lumea diplomatică.» Gazetele italiene repede își schimbă vederile și se cuprinsă de o adevărată anglomaniă. Anglia deveni de o dată adevăratul prietinu alu Italiei. »Mână în mână,« dîcea una dintre ele, »cu Anglia vomu câștiga noi influența și puterea cuvenită pe apele mării adriatice și nu vomu mai permite multă vreme să ne aducă Franca dăunări.»

Acestu entuziasm nu găsi unu echo bine pronunțat pe malurile Themsei; ba, căutându cei de aicea pricina acestei schimbări în cercurile politice italiene, socotiră, că Italia a trebuit să fie lăsată în baltă de Germania și Austria pentru purtarea sa la conferență, er «Standard» fu atât de prudentu s'o spună verde în față. Italia se trezi din amăgirea sa.

Bismark însă bagă bine de sémă la totu, ce se întâmplă și ori ce lină adiere dintre hotarele politice o simte la vreme. Elu trimise instrucții lui Keudell, care exprimă ministrului de externe italianu mulțamirea Germaniei, pentru sprijinul Italiei în cestiunea relațiilor sanitare egiptene. Așa voi să dovedescă cancelarul germanu, că nu e supăratu pentru atitudinea guvernului italianu la conferință și voi să facă o imputare Angliei pentru respingerea în două rânduri a propunerilor reprezentantului său, Münster.

Schimbatură astfelu și felulu de scriere alu țiarurilor italiene și ele se întorseră era la bunătatea și entuziasmulu, cu care grăiau mai înainte de întreita alianță și norul aședat pe orizontul relațiilor politice ale Italiei cu Germania a dispărut. Ca și mai înainte așa și acum Germanii continuă a vorbi cu pretiniă de aște relațiunii și cu ore care mulțamire de gingașă și simplă cale, pe care Bismarck întorșe pe Italianii de la sêvșirea unei greșeli periculoșe.

MULȚAMITĂ PUBLICĂ.

Cu ocaziunea petrecerei de veră, arangiată în Sângeorgiulu de Câmpia în 11 Augustu st. n. a. c. în folosul bisericei gr. cat. de acolo, care se află în o stare deplorabilă, au incursu ca suprasolviri dela d-nii: Dionisiu Simonu 8 fl. Basiliu Dănilă 3 fl. Simeonu Muguru 1 fl. Pompeiu Germanu 1 fl. Iosifu Macavei 1 fl. Teodoru Iustinianu 3 fl. Ionu Moldovanu 2 fl. Simeonu Chețani 1 fl. Andreiu Vodă 3 fl. Pamfilu Podobă 1 fl. Iacobu Moga 1 fl. Damianu Răpeanu 1 fl. Au mai contribuit fără a lua parte la petrecere d-nii: Ionu Simionașu, asorulu la Sedria orfanală din Deva 1 fl. Ajtai Pêter proprietaru în Dămbu 1 fl. Solomonu Weiss 1 fl.

Comitetulu arangiatoru aduce mulțamită cordială domnilor suprasolvenți, contribuenți și întregulu publicu, care a binevoitu a ne onora cu prezența sa la petrecere cu ocaziunea căreia au incursu 148 fl. din care sumă subtrăgându-se spesele de 74 fl. și 30 cr., au rămasu în folosul bisericei 73 fl. și 70 cr. ca venitulu curat.

Sângeorgiulu de Câmpia 11 August 1884.

Comitetulu.

DIVERSE.

Conferință la Borsecu. — »Democratulu« spune, că la Borsecu au ținutu Ungurii o ședință, pentru a lua măsuru de îmbunătățirea și înfrumșetarea băilor. Unu asistentu resumă ast-felu cele petrecute: Larmă și discuție sgomotosă. Unu fostu deputat pretindea, cumcă în țera noastră numai Slăniculu ilu are România ca băi cunoscute și că aci puțin se duc neavendū localuri, că Românii au sărăcitu și numai le dă mâna să mērgă la băi, că în fine pōte și maniera lor de Unguri contribue, ca Românii să mērgă aiurea (aici ni se pare e totu adevērul); la pronunțarea acestei din urmă considerații unu scandalu infernalu isbueni și oratorulu fu silitu a se retrage. După densulu urmară altulu și altulu totu cam în acestu sensu, până ce o încarnație ungurescă, baronulu X. duse: »d-lorū, suntu multe îmbunătățirile ce le pretinde Borseculu, pe care timpul și progresulu le va implini. Ne trebuie între altele o baie de aburi, unu salonu etc. Să cerem înaltulu guvernă construirea unei căi ferate până la Tulgheșu (adică până la frontiera română). Vai de bietulu baronū atunci! Ca unu leu se scōlă președintele conferinții, seniorulu de Gall, jude la înalta curte de Iustiția în Pesta și duse: »Ce vreți d-lorū, d-vōstră se vede că dormiți, pe cându România nu dorme, au nu sciți, că înainte de a înfrumșetă Borseculu trebuie se ne păzimū țera? România peste 2—3 luni are gata calea ferată Bacău-Piatra, și ce voiți? vreți ca într'o bună dimineță să ne trezimū cu Românii la noi? și încă să le înlesnimū deschiderea puncturilor celor mai strategice? Nu, nu veți face acesta, decât nu voiți a fi tacași de vēndători și inamici ai patriei.« Bietulu baronū numai sciū ce să facă, cerendū-și ertare dela președinte, care de alt-felu cătră Romani spune, că e descendent din familia Basarabilorū; apoi adunarea se sparse în sgomotulu celū mai infernalū. Puținū mai lipsi, să nu se întâmple, ca la Orfeulu nostru din Bucuresci.

Romanulu unei actrișe. — Antonia Janisch, odinoră membră a Burgtheatruului din Viena, actrișă cunoscută prin cercurile societății vieneșe, de o dată a dispărut, sunt acum căți-va ani, din Viena; — petrece acum în Paris. Ea se întelni, sunt acum câte-va țile, cu unu vechiū cunoscutu alu său, cu unu țiaristū francesu. Acesta o întrebă de pățaniile sale, er ea îi spuse tote fazele prin cari trecuse de cându părăsise Burgtheatruulu din Viena. Artista își zugrăvi istoria cu interesante coloru. Ea sosise în Parisu, suntu acum optu țile, din New-York, și peste patrușprețecē țile se va întorșe erăși la New-York. A venitū la Parisu, ca să-și comande lucrurile necesare. A comandatū patru-șeci de vestimente și așteptă până voru fi isprăvite. Spre a satisface curiosității țiaristului, începū fără rezervă a-și povesti istoria. Într'o bună dimineță, pe cându se află

încă în Viena, deodată se înștrăină de cariera de actrișă, pentru care simțea o fanatică atracțiune. Luă deci hotărârea, de a-și lua rămasu bunū dela această carieră și dela viața publică. A vrutū să între în mănăstire, dar unu prietinu bătrēnu i duse, să nu-și pērdă mințile. După aceea nu mai ceru sfatū dela nimenea, ci își împachetă totu ce avea, — datorile îi erau plătite — și fără ca să spună cui-va unde merge, cu câte-va mii de franci plecă la America. Nici ea singură nu sciă, ce va face acolo, dar amărită până în sufletu căută liniște și uitare. Sosi în America, și credea că pōte va află vr'unu postū de crescătoare în vr'o familie și va putē-o duce modestu de astăzi pe mâne. Dar s'a înșelatū. În America află pretutindenea ușa închisă, chiar decât ai recomandațiunii; dar fără recomandațiunii chiar de fōme pōți peri. Ea se află în scurtu timpū fără bani, și părăsită. Ce să facă? încătrău să plece? Stă pe gânduri în odaia unui hotelu, unde descălecuse, își aducea aminte de gloria trecută, își vedea miseria presentă. Visuri grele o muncea și adeseori se gânde la teatrulu părăsitū. Dar fiind-că luase hotărârea de a se ține departe de artă, vrū să rămână statornică. Astfelu trecură țile, septēmăni întregi și ea se află necontentū în nedumerire, în miserie. De odată i veni idea de a se sinucide, căci credea, că altu chipū de scăpare nu mai are. Nu eră datore nimēru, socotēla la hotelu o plătise, și mai avea încă șese dolari. De cu sēră plecă dela hotelu și avea de gândū ca înainte de mețulu nopții să-și pună capētu vieții. Mergendū așa pe stradă, fără a sci unde și pentru ce, ajunse la o biserică, și vrū să între ca să se rōge lui D-șeu. Biserica era închisă. De o dată se apropiă de ea o cerșitoare și i ceru milă. Cerșitōrea sgribură de frigū. Artista își luă unu șalū mare căldurosū de pe umeri, și-lu dēdū cerșitōrei. Acesta i cereă să o miluescă cu câte-va părălute, căci acasă o așteptau cincī copii flămēnți. Artista scōse și banii din busunarū, și dîcēndu-și că dēnsa nu mai are lipsă de bani, îi dādū cerșitōrei. Eră sēra pe la șapte ore. Mai avea încă destulū timpū până la mețulu nopții.

Ca să-i mai trecă timpulū, se duse la unu profetū din New-York, ca să-lu întrebē ce sōrte o așteptă, deși dēnsa sciă bine, că are să se sinucidă. Profetulu îi luă mâna în mâna sa, îi privi în ochi și-i duse: »Dumneata ești actrișă, mare supērare te bântue, ești desperată și vrēi să te sinuciți — și încă astăzi. Fereșce-te de acesta, căci D-șeu opresce acesta crimă, dar fii liniștită, căci miseriile d-tale voru încetă. Te vei întorșe erăși la cariera-ți artistică și noroculu, care te părăsise, îți-va suride din nou.« Actrișă privi uimită la profetulu și nedumerită întrebă: — »Dar cându?« — »Dă-mi parola, duse profetulu, că în timpul de trei țile încă nu-ți vei pune capētu țilelorū; starea d-tale încă de mâne începēndū se va schimbă spre mai bine.« Profetulu nu primi bani, și actrișă se întorșe la hotelu, unde află dinaintea ușei pe o tēnēră amică a sa, pe Miss Alice. Acesta avea două bilete pentru reprezentațiunea teatrală din țiuă următoare, și rugă pe actrișă să o înșotēscă la teatru. Actrișă la începutū se codea, dar în urmă cedă dorinței amicei sale și în sēra următoare merse la teatru. Aici între acte o observă unu corespondentū alu unui țiarū din Viena. Se incinse o conversațiune între actrișă și corespondentū, și acesta, cu tote codirile actrișei, o făcū cunoscută cu directorulu teatrului germanu din New-York. După două septēmăni debută în teatrulu germanu cu mare succesu. Pe țu ce mergea totu mai strălucite succese avea. Acum Cristina Nilson o recomandă impressariului Sargent, care, pelângă nisce condițiuni strălucite, o angajă pe trei ani, ca să jōce în America în limba englesă. În 29 Septembrie își-va începe activitatea în teatrulu englesu.

Balonulu cu cărmă. — Din Paris se scrie, decât e să dămū creșământū asigurațiunilor mai multorū bărbați competenți, că balonulu cu cărmă acum e perfectū. Sâmbata trecută s'a înălțatū în Meudon unu balonū în forma unei țigaretē forte lungi, care e provēdutu cu unu șurupū și unu rudū cărmuitorū. Acesta se pune în mișcare cu o mașină colosală de puternică, care nu se vede din afară. Balonulu s'a construitū în atelierile despărțēmētului ministerului de rēșboiu, care se ocupă cu conștruirea de balōne, în Meudon. Cei din lăuntru balonului ilu lăsară să se ridice peste muntele vecinū înainte de a pune șurupulu în mișcare. Priveliștea era minunată. Balonulu luă direcțiunea spre Ostū, mai antēiū încetū, apoi mai iute, până ce sbură cu iuțala unui calū, care merge bine în galopū. Apoi ca și unu vaporū, își schimbă cu ajutorulu rudului direcțiunea spre Bicêtre și Villacomblay. După aceea se întorșe er înapoi, la 150 metrii lungime și 80 metrii lățime de la locul de plecare, unde se coborū josū liniștitū și sigurū. Întrēga călătoria a duratū 25 de minute și s'a făcutū cu o siguranță și regularitate, care a pusū pe toți privitorii în uimire. Amēndoi constructorii de balōne, Renard și Arthur Krebs, cari au inventatū și construitū balonulu, au fostū felicitați.

Editoru: Iacobu Mureșianu.

Redactoru responsabilu: Dr. Aurel Mureșianu.

Cursul la bursa de Viena

din 22 Augustu st. n. 1884.

Rentă de aur ungară 6%	122.10	Bonuri croato-slavone	100.—
Rentă de aur 4%	92.15	Despăgubire p. dijma de vin ungar.	98.75
Rentă de hârtie 5%	89.05	Imprumutul cu premiu ungar.	114.75
Imprumutul căilor ferate ungare	142.20	Losurile pentru regulara Tisei și Segedinului	115.80
Amortisarea datoriei căilor ferate de ostu ung. (1-ma emisiune)	96.30	Renta de hârtie austriacă	80.80
Amortisarea datoriei căilor ferate de ostu ung. (2-a emisiune)	118.50	Renta de arg. austr.	81.85
Amortisarea datoriei căilor ferate de ostu ung. (3-a emisiune)	102.20	Renta de aur austr.	103.70
Bonuri rurale ungare	101.10	Losurile din 1860	134.90
Bonuri cu cl. de sortare	101.—	Acțiunile băncii austro-ungare	858.—
Bonuri rurale Banat-Ti-mișu	101.—	Act. băncii de credit ungar.	305.50
Bonuri rurale transilvane	101.—	Act. băncii de credit austr.	308.60
		Argintul — Galbin împărătesc	5.75
		Napoleon-d'ori	9.65 1/2
		Mărci 100 imp. germ.	59.50
		Londra 10 Livres sterlinge	121.60

Bursa de București.

Cota oficială dela 9 Augustu st. v. 1884.

Renta română (5%)	Cump. 93 3/4	vënd. 94
Renta rom. amort. (5%)	95 3/8	—
convert. (6%)	97 1/4	98
Împr. oraș. Buc. (20 l.)	34 1/4	—
Credit fonc. rural (7%)	102 1/4	103
" " (5%)	90 1/2	92 1/4
" " urban (7%)	101 3/4	102
" " (6%)	97 1/2	98
" " (5%)	87 1/2	88
Banca națională a României	1323	1420
Ac. de asig. Dacia-Rom.	340.	374 1/2
" " Națională	237 1/2	248
Aur	540.0%	550
Bancnote austriace contra aur	2.07.	2.09

Cursul pieței Brașov

din 23 Augustu st. n. 1884.

Bancnote românesce	Cump. 9.11	Vënd. 9.13
Argint românesc	9.05	9.10
Napoleon-d'ori	9.62	9.64
Lire turcesce	10.86	10.90
Imperiali	9.86	9.88
Galbeni	5.64	5.67
Scrisurile fonc. »Albina«	100.50	101.50
Discontul	7—10 %	pe an.

Numere singuratiche din „Gazeta Transilvaniei“ se pot cumpăra în tutungeria lui Gross (în casa prefecturii)

Acei domni abonați ai noștri, cari au plătit prețul abonamentului pe una jumătate de an și pe un an, înainte de 1-a Aprilie a. c., sunt rugați a ne trimite diferența prețului urcatu dela 1 Aprilie c., care pentru Austro-Ungaria face 2 fl., ér pentru România 8 lei.

ADMINISTRAȚIA „GAZ. TRANS.“

Hofner Adlerberger
Eigenbau.
Jos. Dietzl Budapest.

Inlocuesce pe deplin vinul finu de Bordeaux.

Acestu vinu negru escelent și fără îndoie că cel mai bunu alu Ungariei pôte fi pus în privința calității sale superioare alături cu vinurile fine de Bordeaux și medicii cei mai de frunte îl prescrie cu cele mai bune succese celor ce suferu de anemiă, stare fisică slabită, precum și reconvașenților s. a.

Veritabilu e numai atunci decă atâtu eticheta câtu și capsula și dopulu fie-cărei sticle va aré marca de mai susu înregistrată la tribunalu deodată cu firma.

Se capetă în sticle implute la noi la domni **Emil Porr** la stéua roșiă (rothen Stern) în Brașov, G. W. Grohmann în Sibiu, Csiki Lukáts, Konya Sándor, Riskas Béla, Hirschfeld Sándor, Gergely Ferencz și Novák Viktor în Clușiu precum și în cele mai multe orașe și la tôte băile (scaldele) Transilvaniei.

LICITAȚIUNE.

Comuna bisericescă „Șinca nouă“ publică licitațiune pentru darea în antreprisă a *clădirii unei biserici noue* după planul ce-lu posede. Cheltuelile clădirii sunt evaluate la suma de **11,500 fl.** Condițiunile se pot vedé în numita comună. Cauțiunea va fi în bani gata. Licitarea e fixată pe ziua de 15 Augustu st. v. (Sfântă Maria) 1884, la 10 ore a. m. în comuna Șinca nouă. Comuna respectivă și rezervă dreptul de a alege dintre arhitecții, ce se voru presentá la licitația, pe care-lu va voi. In casu că licitarea se va publicá și în „Telegrafulu Român“, nu se va luá în considerare, decătu cea din „Gazeta.“

Augustu în 4, 1884.
Comuna bisericescă „Șinca nouă.“

PUBLICAȚIUNE.

Din partea subscisei primării comunale se aduce la cunoscința publică, cumcă comuna Zérnești va vinde în calea licitațiunei la 31 Augustu 1884 la 10 ore a. m. în pădurea din apropiere „Valea lui Paur“ 1520 metrii lemnu de mestécánu pentru focu. Prețulu strigărei e statoritu cu 88 cr. pentru unu metru; alte condițiuni mai detaiate se voru face cunoscutu, doritoriloru de a cumpéru, în ziua licitațiunei.

Zérnești în 19 Augustu 1884.
Badiu, notarú. Ioanú Dobre, primarú.

— OCHIANURI —

(veđi figură în „Leipziger Illustrirte Zeitung“ dela 5 Augustu)

escelente în câtu privesce tária și fórte curate, **binocluři** pentru **câmpu** și pentru **teatru.**

Celú mai renumitu fabricantu de lorniete (Jumelles) în Paris, Lepage, a vëndutu din aceste renumite ochianuri cu prețuri eftine mai multu de 100,000 bucăți dându-le în comisiune tuturoru opticiloru din Europa. Și eu amú primitu 100 bucăți și nu potú lása sé trecá acéstu ocase fără a recomandá onor. publicu aceste sticle elegante și demne de prețulu lorú. Ele întrecú ca binocluři totú ce până acum s'a vëđutu în felulu acesta, și se potú cumpéru în doué mărimi cu piele fină și cu curele pentru purtatú cu fl. 10—12. In Anglia, Francia, Rusia și Austria, din causa calității lorú aceste ochianuri se întrebuinteză și în armată.

Spre a vedé aceste sticle invitá pe onor. publicu

SAMUEL FISCHER,

opticú, strada Căldărariloru, Purzengasse Nr. 550.

Trămiterile în provinciă se voru face promptu și decă nu va conveni marfa se reîntorce prețulu.

Totú în același timpú recomandú și instrumentele mele de optică, matematică, chirurgiă, precum și aședarea de **telegrafe, de case și telefonuri** cu prețuri fórte avantagióse.

Magazinú de încălțăminte

„CISMA ROȘIE“ Strada Căldărariloru 540.

Comande după măsură
se voru efectua din materialu solidu,
și cu prețuri moderate.

Subscrisulu am onóre a recomandá onoratulu publicu, Magazinulu meu de încălțăminte pentru bărbați, dame și copii, cu prețurile cele mai moderate.

Comande pentru străinătate
se primescú și se efectuează
promptu și cu prețuri moderate.

Asemenea recomandú onoratulu publicu **depositulu**
de pălării pentru bărbați și copii cu prețuri reduse.

G. Orghidanú.